

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

10. marts 2016*

»Præjudiciel forelæggelse — område med frihed, sikkerhed og retfærdighed — retligt samarbejde i civile sager — europæisk betalingspåkravsprocedure — forordning (EF) nr. 1896/2006 — artikel 17 og 20 — forpligtelser for en ret, som skal udpege en ret, der har stedlig kompetence til at påkende en tvist, der er opstået som følge af, at skyldneren har gjort indsigelse mod et europæisk betalingspåkrav — kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt — forordning (EF) nr. 44/2001 — krav, der støttes på en ret til kompensation i medfør af forordning (EF) nr. 261/2004 som følge af en flyafgangs forsinkelse«

I sag C-94/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Kúria (øverste domstol, Ungarn) ved afgørelse af 27. februar 2014, indgået til Domstolen samme dag, i sagen:

Flight Refund Ltd

mod

Deutsche Lufthansa AG,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič (refererende dommer), og dommerne C. Toader, A. Rosas, A. Prechal og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: E. Sharpston

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den ungarske regering ved M.Z. Fehér og G. Szima, som befuldmægtigede
- den tyske regering ved T. Henze og J. Kemper, som befuldmægtigede
- Europa-Kommissionen ved A.-M. Rouchaud-Joët, A. Sipos og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

* Processprog: ungarsk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 22. oktober 2015,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure (EUT L 399, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Flight Refund Ltd (herefter »Flight Refund«), der er et selskab med hjemsted i Det Forenede Kongerige, og Deutsche Lufthansa AG (herefter »Deutsche Lufthansa«), der er et selskab med hjemsted i Tyskland, vedrørende et krav om kompensation som følge af en flyafgangs forsinkelse.

Retsforskrifter

International ret

- 3 Konventionen om indførelse af visse ensartede regler for international luftbefordring, indgået i Montreal den 28. maj 1999, blev undertegnet af Det Europæiske Fællesskab den 9. december 1999 og godkendt på Fællesskabets vegne ved Rådets beslutning 2001/539/EF af 5. april 2001 (EFT L 194, s. 38, herefter »Montrealkonventionen«).
- 4 Montrealkonventionens artikel 19 med overskriften »Forsinkelse« bestemmer:
»Luftfartsselskabet er ansvarligt for skader, som skyldes forsinket transport af passagerer, bagage eller gods. Luftfartsselskabet er dog ikke ansvarligt for skader, som skyldes forsinkelse, hvis det godtgør, at det selv, dets ansatte og dets agenter har taget alle forholdsregler, som med rimelighed kan forlanges, for at undgå skaden, eller at det ikke har været muligt for dem at gøre det.«
- 5 Konventionens artikel 33, stk. 1, har følgende ordlyd:
»Erstatningssager anlægges på en af de kontraherende staters territorium, hvor de efter sagsøgerens valg indbringes for domstolen enten der, hvor luftfartsselskabet har hjemsted eller hovedkontor, eller der, hvor det har det kontor, som afsluttede kontrakten, eller på bestemmelsesstedet.«

EU-retten

Forordning (EF) nr. 261/2004

- 6 Artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 (EUT L 46, s. 1), der har overskriften »Aflysning«, bestemmer i stk. 1, litra c), at hvis en flyafgang aflyses, skal de berørte passagerer i princippet have ret til kompensation fra det transporterende luftfartsselskab i overensstemmelse med denne forordnings artikel 7.

- 7 Nævnte forordnings artikel 6 med overskriften »Forsinkelser« fastsætter visse forpligtelser vedrørende bistand til de berørte passagerer, der påhviler det transporterende luftfartsselskab, hvis en flyafgang bliver forsinket.
- 8 Samme forordnings artikel 7 med overskriften »Kompensationsret« bestemmer i stk. 1, litra c), at passageren, når der henvises til denne artikel, modtager en fast kompensation på 600 EUR for alle flyvninger på mere end 3 500 km.

Forordning nr. 1896/2006

- 9 Følgende fremgår af ottende betragtning til forordning nr. 1896/2006:
- »[H]indringer for adgangen til effektive retsmidler i grænseoverskridende sager [...] nødvendiggør fællesskabslovgivning, som sikrer ensartede vilkår for fordringshavere og skyldnere overalt i Den Europæiske Union.«
- 10 Tiende betragtning til forordningen har følgende ordlyd:
- »Den procedure, der indføres ved denne forordning, bør være et supplerende, valgfrit middel for fordringshaveren, som bevarer retten til at gøre brug af en procedure fastsat i national lov. Denne forordning træder således ikke i stedet for og harmoniserer heller ikke de ordninger for inddrivelse af ubestridte krav, der er hjemlet i national lov.«
- 11 Følgende fremgår af 24. betragtning til forordningen:
- »En indsigelse, der er indgivet inden for den fastsatte frist, bør bringe den europæiske betalingspåkravsprocedure til ophør og indebære, at sagen automatisk overgår til almindelig civil retssag, medmindre fordringshaveren udtrykkeligt har anmodet om, at sagen i så fald hæves. Ved anvendelsen af denne forordning bør udtrykket »almindelig civil retssag« ikke nødvendigvis fortolkes ud fra national lov.«
- 12 Artikel 1 i forordning nr. 1896/2006 bestemmer:
- »1. Denne forordning har til formål:
- a) at forenkle og fremskynde grænseoverskridende sager om ubestridte pengekrav og nedbringe sagsomkostningerne ved at indføre en europæisk betalingspåkravsprocedure
- [...]
2. Denne forordning er ikke til hinder for, at en fordringshaver kan forfølge et krav som omhandlet i artikel 4 ved brug af en anden procedure, der er hjemlet i en medlemsstats lov eller i [EU-]retten.«
- 13 Det fremgår af forordningens artikel 2, stk. 1, at forordningens anvendelsesområde defineres som følger:
- »Denne forordning finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område i grænseoverskridende sager, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (acta jure imperii).«
- 14 Ifølge nævnte forordnings artikel 5, nr. 1), defineres »udstedelsesstaten« som »den medlemsstat, hvori et europæisk betalingspåkrav udstedes«.

- 15 Artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006 fastsætter, at ved anvendelsen af denne forordning afgøres kompetencen efter de relevante EU-retlige bestemmelser, særlig Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2001 L 12, s. 1).
- 16 Artikel 7, stk. 2, litra f), i forordning nr. 1896/2006 bestemmer, at kompetencegrundlaget skal anføres i en anmodning om et europæisk betalingspåkrav.
- 17 Forordningens artikel 16, stk. 1-3, bestemmer:
- »1. Skyldneren kan indgive en indsigelse mod det europæiske betalingspåkrav over for den udstedende ret ved anvendelse af formular F i bilag VI, som fremsendes til ham sammen med det europæiske betalingspåkrav.
2. Indsigelsen sendes senest 30 dage efter, at betalingspåkravet er blevet forkyndt for skyldneren.
3. Skyldneren angiver i indsigelsen, at han bestrider kravet, men er ikke forpligtet til at angive grundene hertil.«
- 18 Forordningens artikel 17 med overskriften »Virkningerne af indgivelsen af en indsigelse« bestemmer i stk. 1 og 2:
- »1. Indgives der en indsigelse inden for den frist, der er fastsat i artikel 16, stk. 2, fortsætter sagen ved de kompetente retter i udstedelsesstaten efter de almindelige civile retsplejeregler, medmindre fordringshaveren udtrykkeligt har anmodet om, at sagen i så fald hæves.
- [...]
2. Overgangen til almindelig civil retssag som omhandlet i stk. 1 er underlagt loven i udstedelsesstaten.«
- 19 Forordningens artikel 18, stk. 1, bestemmer:
- »Er der ikke indgivet en indsigelse til den udstedende ret inden for den frist, der er fastsat i artikel 16, stk. 2, idet der tages hensyn til, at indsigelsen skal have tid til at nå frem, erklærer den udstedende ret straks det europæiske betalingspåkrav for eksigibelt ved anvendelse af formular G i bilag VII. Retten kontrollerer forkyndelsesdatoen.«
- 20 Artikel 20 i forordning nr. 1896/2006 fastsætter en »prøvelse i særlige tilfælde«. Navnlig bestemmer artikel 20, stk. 2, at skyldneren »[e]fter udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 16, stk. 2, har [...] ret til at anmode om prøvelse af det europæiske betalingspåkrav ved den kompetente ret i udstedelsesstaten, såfremt betalingspåkravet klart er blevet udstedt med urette i forhold til betingelserne i denne forordning, eller som følge af andre ekstraordinære omstændigheder«. Hvis retten fastslår, at prøvelsen er berettiget, er det europæiske betalingspåkrav uvirksomt i medfør af forordningens artikel 20, stk. 3. I modsat fald forbliver betalingspåkravet ifølge samme bestemmelse virksomt.
- 21 Forordningens artikel 26 med overskriften »Forholdet til national procesret« bestemmer:
- »Alle processuelle spørgsmål, som ikke specifikt er behandlet i denne forordning, afgøres efter national lov.«

Forordning nr. 44/2001

- 22 Kompetencereglerne i forordning nr. 44/2001 findes i forordningens kapitel II, som udgøres af artikel 2-31. Under nævnte kapitel II's afdeling 7, der har overskriften »Aftaler om værneting«, bestemmer forordningens artikel 24 følgende:

»For så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 22 er enekompetent.«

Ungarsk ret

Lov om civil retspleje

- 23 Lov nr. III af 1952 om civil retspleje (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, herefter »lov om civil retspleje«) fastsætter reglerne om retternes kompetence.

- 24 § 45 i lov om civil retspleje bestemmer:

»1. Når der foreligger en saglig eller stedlig kompetencekonflikt som følge af, at der er truffet en endelig afgørelse, når det ikke er muligt at fastlægge den stedligt kompetente ret, eller når den stedligt kompetente ret ikke kan behandle sagen på grund af en indsigelse, skal den stedligt kompetente ret hurtigst muligt udpeges.

2. Følgende retter kan udpege den stedligt kompetente ret:

[...]

- c) Kúria [(øverste domstol)], som i andre tilfælde end de i litra a) og b) nævnte udpeger den stedligt kompetente ret.«

Lov nr. L af 2009 om betalingspåkrav

- 25 § 59, stk. 1, i lov nr. L af 2009 om betalingspåkrav (a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény) giver notarer kompetence til at udstede det europæiske betalingspåkrav, der er fastsat i forordning nr. 1896/2006.
- 26 I henhold til denne lovs § 38, stk. 1, skal notaren i tilfælde af indsigelse videresende sagen til den ret, som fordringshaveren har angivet i anmodningen om betalingspåkrav.
- 27 Lovens § 38, stk. 3, bestemmer, at i de tilfælde, hvor fordringshaveren ikke har angivet en ret, skal notaren videresende sagen til den ret, der er sagligt og stedligt kompetent i henhold til § 29, 30 og 40 i lov om civil retspleje.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 28 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at en passager ved en aftale overdrog sin ret til kompensation som følge af en forsinket flyafgang til et selskab, der er specialiseret i at inddrive sådanne krav. Dette selskab indgav en anmodning til en ungarsk notar om udstedelse af et europæisk betalingspåkrav mod Deutsche Lufthansa. Flight Refund begrundede anmodningen, der vedrørte et beløb på 600 EUR uden

renter, med den omstændighed, at selskabet som følge af overdragelsen af kravet havde ret til erstatning med renter fra Deutsche Lufthansa som følge af, at flyafgangen LH 7626, der betjente en rute mellem lufthavnene Newark (De Forenede Stater) og London Heathrow (Det Forenede Kongerige), ifølge de oplysninger, der blev fremlagt for notaren, var blevet mere end tre timer forsinket.

- 29 Notaren imødekom anmodningen og udstedte et europæisk betalingspåkrav mod Deutsche Lufthansa uden at fastlægge, hvor aftalen var indgået, hvor aftalen skulle opfyldes, hvor den skadevoldende handling havde fundet sted, hvor det luftfartsselskab, med hvilket der var indgået en aftale, havde hjemsted, eller den omhandlede flyafgangs bestemmelsessted. Notaren erklærede at have kompetence til at udstede betalingspåkravet i henhold til Montrealkonventionens artikel 33 med den begrundelse, at Ungarn er en stat, der er part i denne konvention.
- 30 Deutsche Lufthansa benyttede sin ret til at gøre indsigelse mod betalingspåkravet og gjorde herved gældende, at det ikke var Deutsche Lufthansa, der betjente den lufrute, som Flight Refund havde henvist til i sin anmodning om betalingspåkrav, idet det transporterende luftfartsselskab på den omhandlede rute ifølge Deutsche Lufthansa var United Airlines, Inc.
- 31 Da Flight Refunds repræsentant på den pågældende notars opfordring havde oplyst, at repræsentanten, når først den europæiske betalingspåkravsprocedure var overgået til almindelig civil retssag, ikke var i stand til at udpege den kompetente nationale ret, anmodede notaren Kúria (øverste domstol) om at udpege den stedligt kompetente ret, eftersom notaren ikke kunne identificere denne ret på grundlag af de relevante bestemmelser i lov om civil retspleje, og henset til de oplysninger, som notaren rådede over.
- 32 Den forelæggende ret har besluttet at udsætte sagen og stille Domstolen fem spørgsmål, der vedrører fortolkningen af flere bestemmelser i Montrealkonventionen, i forordning nr. 44/2001 og i forordning nr. 1896/2006. Denne anmodning om præjudiciel afgørelse indgik til Domstolen den 27. februar 2014.
- 33 Den 26. september 2014 meddelte Flight Refund Domstolen, at selskabet ved skrivelse af 5. marts 2014 havde meddelt den forelæggende ret, at dets krav var støttet på forordning nr. 261/2004 og ikke på Montrealkonventionens bestemmelser. Med henblik på at opnå supplerende oplysninger fra den forelæggende ret besluttede Domstolen den 21. oktober 2014 at anmode den forelæggende ret om at fremkomme med uddybende oplysninger i henhold til artikel 101, stk. 1, i Domstolens procesreglement.
- 34 I sin besvarelse, som indgik til Domstolen den 26. november 2014, har den forelæggende ret for det første bekræftet, at Flight Refund som retsgrundlag for sit krav havde påberåbt sig artikel 6 og 7 i forordning nr. 261/2004 og ikke Montrealkonventionens bestemmelser. Den forelæggende ret har herefter trukket tre af de fem spørgsmål tilbage og omformuleret et af de to tilbageværende spørgsmål.
- 35 For det andet har den forelæggende ret fremhævet, at den ikke råder over andre oplysninger vedrørende den omhandlede flyafgang end dem, der allerede fremgår af forelæggelsesafgørelsen. Den har videre fremhævet, at den inden for rammerne af en procedure til udpegelse af den stedligt kompetente ret i medfør af national ret ikke kan foretage yderligere undersøgelser af forhold, der vedrører sagens realitet.
- 36 Den forelæggende ret har desuden rejst tvivl med hensyn til de internationale kompetenceregler, der finder anvendelse på en europæisk betalingspåkravsprocedure, som er indledt med henblik på at gøre et krav, der støttes på forordning nr. 261/2004, gældende. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den notar, som udstedte det europæiske betalingspåkrav, handlede i strid med artikel 6 i forordning nr. 1896/2006, hvorefter notaren på grundlag af forordning nr. 44/2001 burde have undersøgt spørgsmålet om de ungarske retters kompetence.

- 37 Den forelæggende ret ønsker således at få præciseret, om det i det foreliggende tilfælde er Montrealkonventionens regler, reglerne i forordning nr. 44/2001 eller andre kompetenceregler såsom reglerne i artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006, hvorefter en sag, der indledes som følge af, at skyldneren gør indsigelse mod det europæiske betalingspåkrav, behandles af de kompetente retter i den medlemsstat, hvor påkravet er udstedt, der finder anvendelse. Den forelæggende ret ønsker ligeledes oplyst, hvilke konsekvenser den bør drage, når den enten har fastslået, at de ungarske retter har international kompetence, eller at de ikke har.
- 38 På denne baggrund har Kúria (øverste domstol) besluttet at forelægge følgende præjudicielle spørgsmål for Domstolen:
- »1) Kan et europæisk betalingspåkrav, der er udstedt i strid med formålet med [forordning nr. 1896/2006] eller af en myndighed, der ikke har international kompetence, gøres til gestand for en prøvelse af egen drift? Skal en ret af egen drift eller efter anmodning afslutte en sag, der anlægges som følge af en indsigelse, såfremt retten ikke er kompetent?
 - 2) Såfremt de ungarske retter er kompetente til at behandle en retssag, skal den relevante kompetenceregel da af Kúria [(øverste domstol)], for hvilken sagen er indbragt med henblik på udpegelse af en ret, fortolkes således, at der skal udpeges mindst én ret, der er forpligtet til at behandle realiteten i den retssag, der er anlagt som følge af en indsigelse, også selv om der i henhold til medlemsstatens procedureregler ikke foreligger materiel eller processuel kompetence?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Formaliteten

- 39 Det er den tyske regerings opfattelse, at anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke kan antages til realitetsbehandling. I denne forbindelse har nævnte regering gjort gældende, at det fremgår af Flight Refunds websted, som den tyske regering konsulterede den 9. juni 2014, at Flight Refund på ubestemt tid har indstillet driften af sit websted og samtidig har indstillet forfølgelsen af allerede indledte sager om kompensation. Af denne grund har den tyske regering foreslået, at Domstolen anmoder den forelæggende ret om oplysninger vedrørende status i den sag, der verserer for den forelæggende ret.
- 40 I denne henseende bemærkes, at der ifølge fast retspraksis er en formodning for, at de spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante (domme *Fish Legal* og *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, præmis 30, og *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, præmis 29).
- 41 Hvad angår den tyske regerings formalitetsindsigelse er det tilstrækkeligt at konstatere, at den forelæggende ret i sin besvarelse af den anmodning om uddybende oplysninger, som Domstolen har tilstillet den, bekræftede, at sagen om anmodningen om udpegelse af den ret, der har stedlig kompetence til at træffe afgørelse i den tvist, der er opstået som følge af skyldnerens indsigelse mod et europæisk betalingspåkrav, fortsat verserer for den. Der er derfor ingen forhold i sagens akter, som i det foreliggende tilfælde gør det muligt at rejse tvivl om formodningen for, at de præjudicielle spørgsmål er relevante.
- 42 Den præjudicielle anmodning kan følgelig antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 43 Inden undersøgelsen af de spørgsmål, som den forelæggende ret har stillet, bemærkes, at den forelæggende ret i sin besvarelse af den anmodning om uddybende oplysninger, som Domstolen har tilstillet den, har rejst tvivl med hensyn til, hvilke relevante regler der skal finde anvendelse med henblik på at behandle spørgsmålet om, hvorvidt en medlemsstats retter har international kompetence til at træffe afgørelse i en tvist vedrørende det krav, der ligger til grund for betalingspåkravet, som skyldneren har gjort indsigelse mod, under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, hvor fordringshaveren har påberåbt sig artikel 6 og 7 i forordning nr. 261/2004 som retsgrundlag for kravet. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om de regler, der finder anvendelse i denne sammenhæng, er de internationale kompetenceregler, der er fastsat i Montrealkonventionens artikel 33, eller de regler, der er fastsat i forordning nr. 44/2001.
- 44 Den forelæggende ret ønsker desuden at få præciseret rækkevidden af artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006, navnlig for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt denne bestemmelse kan fortolkes således, at den indeholder en kompetenceregulering til fordel for retterne i udstedelsesmedlemsstaten som omhandlet i forordningens artikel 5, nr. 1), uafhængigt af reglerne i forordning nr. 44/2001.
- 45 I denne henseende bemærkes for det første, at det følger af Domstolens faste praksis, at den ret til et fast, ensartet erstatningsbeløb som følge af forsinkelse af en flyafgang, der er afledt af artikel 5-7 i forordning nr. 261/2004, og som Flight Refund har påberåbt sig i det foreliggende tilfælde, består uanset retten til erstatning i henhold til Montrealkonventionens artikel 19 (jf. i denne retning domme Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, præmis 27, og Nelson m.fl., C-581/10 og C-629/10, EU:C:2012:657, præmis 46, 49 og 55).
- 46 For så vidt som de rettigheder, der er baseret på henholdsvis bestemmelserne i forordning nr. 261/2004 og Montrealkonventionens bestemmelser, er omfattet af forskellige lovgivningsmæssige rammer, finder de internationale kompetenceregler, som er fastsat i konventionen, ikke anvendelse på anmodninger, der alene er indgivet på grundlag af forordning nr. 261/2004, idet disse anmodninger skal behandles i henhold til forordning nr. 44/2001 (jf. i denne retning dom Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, præmis 27 og 28).
- 47 Hvad for det andet angår den hypotese, som den forelæggende ret har henvist til, og som er nævnt i nærværende doms præmis 44, har Domstolen allerede fastslået, at en indsigelse fra en skyldner mod et europæisk betalingspåkrav, hvis virkninger er reguleret ved artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006, ikke kan medføre en aftale om værneting som omhandlet i artikel 24 i forordning nr. 44/2001 til fordel for retterne i den medlemsstat, hvor betalingspåkravet er udstedt, og således betyde, at skyldneren ved at indgive en sådan indsigelse – selv hvis der i indsigelsen er fremsat anbringender vedrørende sagens realitet – har accepteret, at denne medlemsstats retter har kompetence til at påkende tvisten vedrørende det bestridte krav (jf. i denne retning dom Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, præmis 38, 41 og 43).
- 48 Henset til det ovenstående må det lægges til grund, at den forelæggende ret med sine spørgsmål, der skal behandles samlet, nærmere bestemt ønsker oplyst, hvilke beføjelser og forpligtelser en ret som den forelæggende ret har i henhold til EU-retten, herunder navnlig forordning nr. 1896/2006, under omstændigheder, hvor der for denne ret er indbragt en sag vedrørende udpegelse af en stedligt kompetent ret i den medlemsstat, hvor der er udstedt et europæisk betalingspåkrav, og hvor denne ret skal undersøge spørgsmålet om, hvorvidt retterne i denne medlemsstat har international kompetence til at påkende en tvist vedrørende det krav, der ligger til grund for nævnte betalingspåkrav, mod hvilket skyldneren har gjort indsigelse inden for den frist, der er fastsat med henblik herpå.

- 49 I denne forbindelse bemærkes, at forordning nr. 1896/2006 i medfør af dens artikel 1, stk. 1, litra a), bl.a. har til formål at forenkle og fremskynde grænseoverskridende sager om ubestridte pengekrav og nedbringe sagsomkostningerne ved at indføre en europæisk betalingspåkravsprocedure. I medfør af forordningens artikel 2, stk. 1, finder den anvendelse på det civil- og handelsretlige område i grænseoverskridende sager, uanset domsmyndighedens art.
- 50 Den særlige procedure, der er fastsat i forordning nr. 1896/2006, og de mål, som forordningen forfølger, finder imidlertid ikke anvendelse, såfremt de krav, der ligger til grund for betalingspåkravet, bestrides gennem en indsigelse som fastsat i forordningens artikel 16 (jf. i denne retning domme *eco cosmetics* og *Raiffeisenbank St. Georgen*, C-119/13 og C-120/13, EU:C:2014:2144, præmis 39, og *Goldbet Sportwetten*, C-144/12, EU:C:2013:393, præmis 31 og 42).
- 51 I det foreliggende tilfælde er det således ubestridt, at skyldneren inden for den frist, der med henblik herpå er fastsat i artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1896/2006, har gjort indsigelse mod det europæiske betalingspåkrav, der er udstedt mod den pågældende. For så vidt som forordningens artikel 17, stk. 1, udgør den eneste bestemmelse i denne forordning, som regulerer virkningerne af en sådan indsigelse, skal det derfor undersøges, om denne bestemmelse gør det muligt at fastlægge, hvilke beføjelser og forpligtelser en ret som den forelæggende ret har under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede, idet der skal henvises til såvel bestemmelsens ordlyd som forordningens opbygning.
- 52 Artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006 begrænser sig ifølge sin ordlyd til at kræve, at sagen i tilfælde af, at skyldneren gør indsigelse inden for den med henblik herpå fastsatte frist, automatisk skal fortsætte ved de kompetente retter i den medlemsstat, hvor påkravet er udstedt, efter de almindelige civile retsplejeregler, medmindre fordringshaveren udtrykkeligt har anmodet om, at sagen i så fald hæves.
- 53 Hvad angår opbygningen af forordning nr. 1896/2006 fremgår det af ottende og tiende betragtning til forordningen, sammenholdt med dens artikel 26, at forordningen indfører en europæisk betalingspåkravsprocedure, som udgør et supplerende, valgfrit middel for fordringshaveren, uden at nævnte forordning træder i stedet for eller harmoniserer de ordninger for inddrivelse af ubestridte krav, der er hjemlet i national lov. Forordning nr. 1896/2006 indfører således et ensartet middel for inddrivelse, hvorved den sikrer fordringshavere og skyldnere ensartede vilkår i hele Unionen, men fastsætter samtidig, at medlemsstaternes procesret finder anvendelse på alle processuelle spørgsmål, som ikke specifikt er behandlet i denne forordning.
- 54 For så vidt som det følger af opbygningen af forordning nr. 1896/2006, at forordningen ikke har til formål at harmonisere medlemsstaternes procesret, og henset til den begrænsede rækkevidde af forordningens artikel 17, stk. 1, som præciseret i nærværende doms præmis 52, skal denne bestemmelse, idet den fastsætter, at sagen i tilfælde af, at skyldneren gør indsigelse, automatisk skal fortsætte efter de almindelige civile retsplejeregler, fortolkes således, at den ikke fastsætter noget særligt krav vedrørende arten af den domstol, ved hvilken sagen skal fortsætte, eller vedrørende de regler, som en sådan domstol skal anvende.
- 55 Heraf følger, at kravene i artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006 i princippet er opfyldt, såfremt sagen som følge af skyldnerens indsigelse fortsætter ved en ret som den forelæggende ret, som under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede undersøger, om retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, i henhold til reglerne i forordning nr. 44/2001 har international kompetence til at påkende den almindelige civile retssag, der knytter sig til det bestridte krav.
- 56 Som generaladvokaten har anført i punkt 72 i forslaget til afgørelse, gør hverken artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006 eller nogen anden bestemmelse i denne forordning det muligt at identificere, hvilke beføjelser og forpligtelser en ret som den forelæggende ret har under

omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede. Når forordning nr. 1896/2006 ikke specifikt indeholder en regel vedrørende dette processuelle spørgsmål, skal det i overensstemmelse med forordningens artikel 26 afgøres efter national lov.

- 57 For så vidt som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den forelæggende ret skal træffe afgørelse om, hvorvidt retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingskrav er udstedt, har international kompetence til at påkende tvisten vedrørende det bestridte krav, idet den med henblik herpå skal anvende reglerne i forordning nr. 44/2001, således som det er anført i nærværende doms præmis 46, skal det endvidere efterprøves, hvilke forpligtelser der eventuelt påhviler den forelæggende ret i medfør af denne forordning.
- 58 I denne forbindelse er det ubestridt, at forordning nr. 44/2001 ikke tilsigter at samordne rækkevidden af de kontrolforpligtelser, der påhviler de nationale retter ved undersøgelsen af deres internationale kompetence. Anvendelsen af de relevante nationale bestemmelser må imidlertid ikke bringe den effektive virkning af forordning nr. 44/2001 i fare (jf. dom Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 59 og 60 og den deri nævnte retspraksis).
- 59 Hvad angår de krav, som skal overholdes under proceduren, bemærkes endvidere, at samtlige bestemmelser i forordning nr. 44/2001 udtrykker den hensigt, at det inden for rammerne af forordningens mål må påses, at procedurer, der fører til retsafgørelser, finder sted i former, der sikrer retten til forsvar (jf. i denne retning domme G, C-292/10, EU:C:2012:142, præmis 47, og A, C-112/13, EU:C:2014:2195, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 60 Det skal i denne forbindelse fremhæves, at såvel målet om en forsvarlig retspleje, som ligger til grund for forordning nr. 44/2001, som respekten for dommernes uafhængighed i udøvelsen af deres hver kræver, at den ret, som skal træffe afgørelse vedrørende spørgsmålet om international kompetence, kan undersøge dette spørgsmål i lyset af alle de oplysninger, som den råder over, herunder i givet fald skyldnerens anfægtelser (jf. i denne retning dom Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 64).
- 61 I det foreliggende tilfælde fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den forelæggende ret kun råder over de oplysninger vedrørende spørgsmålet om den internationale kompetence for udstedelsesstatens retter, som fordringshaveren har fremlagt i sin anmodning om et europæisk betalingspåkrav, idet disse oplysninger i medfør af artikel 7, stk. 2, litra f), i forordning nr. 1896/2006 kan begrænses til den blotte angivelse af kompetencegrundlaget, uden at fordringshaveren herved er forpligtet til at fremføre, hvilke tilknytningselementer der foreligger mellem det krav, som er rejst inden for rammerne af den europæiske betalingspåkravsprocedure, og den medlemsstat, hvor fordringshaveren har indgivet en sådan anmodning.
- 62 I denne henseende bemærkes, at de sagsakter, som Domstolen råder over, ikke gør det muligt at identificere, hvilke nationale regler der finder anvendelse på den sag, som i det foreliggende tilfælde er indbragt for den forelæggende ret. Hvis denne ret i henhold til national procesret var forpligtet til udelukkende at vurdere den internationale kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor betalingspåkravet er udstedt, i forhold til de elementer, som fordringshaveren har fremlagt i forbindelse med sin anmodning om et europæisk betalingspåkrav, ville en sådan sag imidlertid hverken kunne sikre den effektive virkning af kompetencereglerne i forordning nr. 44/2001 eller den ret til forsvar, som skyldneren har.
- 63 De nationale regler, der finder anvendelse på den sag, som i det foreliggende tilfælde er indbragt for den forelæggende ret, skal således gøre det muligt for sidstnævnte at undersøge spørgsmålet om den internationale kompetence i henhold til reglerne i forordning nr. 44/2001 på baggrund af alle de oplysninger, som den har behov for med henblik herpå, idet den om nødvendigt må høre parterne herom, således som generaladvokaten har anført i punkt 63 i forslaget til afgørelse.

- 64 Hvis dette ikke er tilfældet, vil det stå den forelæggende ret frit for enten at fortolke sine retsplejeregler således, at de gør det muligt for retten at opfylde nævnte krav, eller at udpege – således som den selv har foreslået – en ret, der har saglig kompetence til at påkende realiteten vedrørende et krav som det i hovedsagen omhandlede under en almindelig civil retssag, som den stedligt kompetente ret, der i dette tilfælde i givet fald må træffe afgørelse vedrørende sin egen internationale kompetence på grundlag af de kriterier, der er fastsat i forordning nr. 44/2001.
- 65 Endelig skal der gives en besvarelse af den forelæggende rets spørgsmål vedrørende de forpligtelser, der påhviler den efter den undersøgelse af kompetencen for retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, som den har foretaget på de betingelser, der er nævnt i nærværende doms præmis 62 og 63.
- 66 Såfremt det i denne forbindelse på baggrund af en efterprøvelse måtte vise sig, at kompetencen for retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, kan fastslås i henhold til bestemmelserne i forordning nr. 44/2001, kan en ret som den forelæggende ret ikke afslutte sagen alene med den begrundelse, at den i henhold til national ret ikke er i stand til at identificere en ret, der har stedlig kompetence til at træffe afgørelse om realiteten vedrørende det bestridte krav, idet den effektive virkning af den i nævnte forordning fastsatte regel, i medfør af hvilken kompetencen er blevet fastslået, ellers ville blive bragt i fare.
- 67 Som den ungarske regering har anført i sit skriftlige indlæg, er den forelæggende ret nemlig forpligtet til at fortolke national ret således, at det i henhold hertil er muligt for den at identificere eller udpege den ret, der har stedlig og saglig kompetence til at træffe afgørelse om realiteten vedrørende det krav, der ligger til grund for det betalingspåkrav, som skyldneren har gjort indsigelse mod inden for den frist, der er fastsat med henblik herpå.
- 68 En afslutning af tvisten om realiteten vedrørende det bestridte krav, selv om kompetencen for retterne i den medlemsstat, hvor betalingspåkravet er udstedt, er blevet fastslået i medfør af forordning nr. 44/2001, ville i øvrigt også krænke den effektive virkning af artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006, for så vidt som det i denne bestemmelse kræves, at sagen i tilfælde af, at skyldneren gør indsigelse, automatisk fortsætter ved de kompetente retter i den medlemsstat, hvor betalingspåkravet er udstedt.
- 69 Såfremt retterne i udstedelsesstaten ikke har kompetence i medfør af forordning nr. 44/2001, er det derimod ikke nødvendigt – i modsætning til, hvad den forelæggende ret synes at mene – ved analog anvendelse af artikel 20 i forordning nr. 1896/2006 at foretage en prøvelse ex officio af det betalingspåkrav, mod hvilket skyldneren gyldigt har gjort indsigelse.
- 70 I denne henseende fremgår det af Domstolens praksis, at mulighederne for at prøve betalingspåkravet, som fastsat i artikel 20 i forordning nr. 1896/2006, kun finder anvendelse, hvis skyldneren ikke har gjort indsigelse inden for den frist, der er fastsat i forordningens artikel 16, stk. 2 (jf. i denne retning dom *Thomas Cook Belgium*, C-245/14, EU:C:2015:715, præmis 47 og 48).
- 71 For så vidt som en processuel situation som den i hovedsagen omhandlede ikke afgøres efter bestemmelserne i forordning nr. 1896/2006, men efter national lov, således som det fremgår af nærværende doms præmis 55 og 56, kan bestemmelserne i forordningen, herunder dens artikel 20, ikke finde anvendelse, end ikke analogt, i en sådan situation (jf. i denne retning dom *eco cosmetics* og *Raiffeisenbank St. Georgen*, C-119/13 og C-120/13, EU:C:2014:2144, præmis 45).
- 72 I overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 1896/2006 kan et betalingspåkrav, mod hvilket skyldneren har gjort indsigelse inden for den med henblik herpå fastsatte frist, desuden ikke erklæres eksigibelt. Såfremt en ret som den forelæggende ret konstaterer, at retterne i den

medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, ikke har kompetence i medfør af forordning nr. 44/2001, har denne ret følgelig mulighed for at drage de konsekvenser, som i et sådant tilfælde er fastsat i national procesret.

73 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at de forelagte spørgsmål skal besvares med, at EU-retten under omstændigheder, hvor der for en ret er indbragt en sag som den i hovedsagen omhandlede vedrørende udpegelse af en stedligt kompetent ret i den medlemsstat, hvor der er udstedt et europæisk betalingspåkrav, og hvor denne ret skal undersøge, om retterne i denne medlemsstat har international kompetence til at påkende en tvist vedrørende det krav, der ligger til grund for et sådant betalingspåkrav, mod hvilket skyldneren har gjort indsigelse inden for den frist, der er fastsat med henblik herpå, skal fortolkes således, at:

- sådanne processuelle spørgsmål afgøres i henhold til artikel 26 i forordning nr. 1896/2006 efter national lov, eftersom forordningen ikke indeholder oplysninger vedrørende den forelæggende rets beføjelser og forpligtelser
- forordning nr. 44/2001 kræver, at spørgsmålet om, hvorvidt retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, har international kompetence, afgøres i henhold til retsplejeregler, som gør det muligt at sikre den effektive virkning af denne forordnings bestemmelser og retten til forsvar, uanset om det er den forelæggende ret, eller om det er en ret, der af den forelæggende ret udpeges som stedligt og sagligt kompetent til at behandle et krav som det i hovedsagen omhandlede under en almindelig civil retssag, der træffer afgørelse om spørgsmålet
- såfremt en ret som den forelæggende ret træffer afgørelse om den internationale kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, og fastslår, at der, henset til de kriterier, der er fastsat i forordning nr. 44/2001, foreligger en sådan kompetence, er denne ret i henhold til sidstnævnte forordning og forordning nr. 1896/2006 forpligtet til at fortolke national ret således, at det i henhold hertil er muligt at identificere eller udpege en ret, der har stedlig og saglig kompetence til at træffe afgørelse i en sådan sag, og
- såfremt en ret som den forelæggende ret fastslår, at der ikke foreligger en sådan international kompetence, er denne ret ikke forpligtet til ex officio at foretage en prøvelse af betalingspåkravet under analog anvendelse af artikel 20 i forordning nr. 1896/2006.

Sagens omkostninger

74 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Under omstændigheder, hvor der for en ret er indbragt en sag som den i hovedsagen omhandlede vedrørende udpegelse af en stedligt kompetent ret i den medlemsstat, hvor der er udstedt et europæisk betalingspåkrav, og hvor denne ret skal undersøge, om retterne i denne

medlemsstat har international kompetence til at påkende en tvist vedrørende det krav, der ligger til grund for et sådant betalingspåkrav, mod hvilket skyldneren har gjort indsigelse inden for den frist, der er fastsat med henblik herpå, skal EU-retten fortolkes således, at:

- sådanne processuelle spørgsmål afgøres i henhold til artikel 26 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure efter national lov, eftersom forordningen ikke indeholder oplysninger vedrørende den forelæggende rets beføjelser og forpligtelser
- Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område kræver, at spørgsmålet om, hvorvidt retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, har international kompetence, afgøres i henhold til retsplejeregler, som gør det muligt at sikre den effektive virkning af denne forordnings bestemmelser og retten til forsvar, uanset om det er den forelæggende ret, eller om det er en ret, der af den forelæggende ret udpeges som stedligt og sagligt kompetent til at behandle et krav som det i hovedsagen omhandlede under en almindelig civil retssag, der træffer afgørelse om spørgsmålet
- såfremt en ret som den forelæggende ret træffer afgørelse om den internationale kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor det europæiske betalingspåkrav er udstedt, og fastslår, at der, henset til de kriterier, der er fastsat i forordning nr. 44/2001, foreligger en sådan kompetence, er denne ret i henhold til sidstnævnte forordning og forordning nr. 1896/2006 forpligtet til at fortolke national ret således, at det i henhold hertil er muligt at identificere eller udpege en ret, der har stedlig og saglig kompetence til at træffe afgørelse i en sådan procedure, og
- såfremt en ret som den forelæggende ret fastslår, at der ikke foreligger en sådan international kompetence, er denne ret ikke forpligtet til ex officio at foretage en prøvelse af betalingspåkravet under analog anvendelse af artikel 20 i forordning nr. 1896/2006.

Underskrifter